

Bideoaren erreferentzia: Bagoaz A2E05 **A ze biharamuna!**

Maila: A2

Helburua: Ezagunen artean eta aurrez aurre, gertatutako zerbaiten inguruko kexa edo bestelako balorazioa ulertzea.

Funtzioak: Sentimenduak, hunkipenezko jarrerak/egoerak adieraztea: ezustea adierazi, harridura...

Azken jarduera: Kexa sortzaile den hainbat egoeratan damua, harridura eta ustekabea adierazten jakitea kexatzen denaren aurrean.

Adierazpide linguistikoak:

- Aditz-aspektu burutua.
- **Lexikoa:** egoerari dagokion hiztegi orokorra: *ajea/ biharamuna, bizilagun, parranda..*
- Harridurazko esaldiak, damua edo ustekabea adierazteko esamoldeak: *nola da posible?, ez da egia izango!, sentitzen dut...*

1. ENTZUN AURRETIK

1.1. A ze parranda!

  Erantzun diezaietela binaka hiru galderei, parranda etxean edo kanpoan egitearen alde on eta txarrekin taula osatzeko. Litekeena da etxeko parrandak kanpokoekin erkatzerakoan adjektiboak eta eta konparaketak azaltzea. (Argazkiak lagungarri izan daitezke taula osatzeko).

  Taula osatzeaz gain, beste hiru galderak irakurrita osa dezatela bien arteko elkarrizketa bat. Eredu bat dute horretarako. Ematen den eredu horretan grabazioan entzungo dena iradokitzen da, egoerak antzekoak baitira ereduaren eta audioaren bertan.

2. ENTZUN BITARTEAN

2.1. Eta hurrengo egunean...

  Ulermen-ariketa egin dezatela audioaren lehen zatia entzun bitartean.

Ariketaren soluzioa: *Amaiak buruko mina zeukan. / Josuk komuna garbitu zuen/*

Ariketaren soluzio hauek binaka adosteko entzun dezatela berriz dagokion zatia.

2.2. Josu eskaileretan

Ariketa honetan hainbat esaldi irakurriko dituzte, hots, hainbat ideia aukeratu. Aurreikuspen moduko bat egin beharko du ikasleak: "irakurri ditudan ze ideia azalduko ote dira audioan?". Gero audioa entzun, eta binaka adostu beharko dituzte erantzunak. Amaieran, esan dezatela ze aurreikuspen bete zaizkien.

3. ENTZUN ONDOREN

3.1. Hizkuntzan arretea jarri.

! Audioko egoerari lotutako edo egoerarekin zerikusia duten hainbat esaldi ematen zaizkie, kexa adierazteko direnak. Eta kexa horiei erantzuteko esamoldeak ere azaltzen dira: batzuk harridura adierazteko dira, edo damua edo ustekabea.

3.2. Kexei erantzuten

✎ Ondoren, hau da egin behar dutena ematen zaien transkripzio-zatiarekin: azpimarratu **gorriz** harridura, ustekabea edo damua adierazten duten esaldiak eta **beltzez** hauei dagozkien kexak. (ariketaren aurreneko bi erantzunak aurrez eskaintzen zaizkie, kexa adierazten duen ideia bat beltzez eta damua adierazten duen ideia bat gorriz):

Ariketaren soluzioa:

- Kaka zaharra! Igogailu madarikatua! Zer ote du orain?
- Kaixo. Ondo pasa zenuten atzo, ezta?
- Bai, oso ondo. Geroztik ez genuen zaratarik atera, ezta?
- Ez zera! Gau osoan ez dugu lorik egin. (kexa)
- **Sentitzen dut. (damua)**
- Eta zure lagunek igogailua hondatu zuten (kexa)
- **A bai?, seguru? (harridura)**
- Seguru? Badakizu igogailua oso txikia dela, eta lau lagun bakarrik sartzen direla. Ba hamar sartu ziren (kexa).
- **Ez da posible! (harridura/ustekabea)**
- Ez, ez da posible, baina sartu ziren, eta halaxe geratu zen igogailua: ez gora eta ez beheara. (kexa)
- **Nola dakizu hori dena? (ustekabea)**
- Ez zinen konturatu? Txirrina jo eta jo aritu ziren, eta kanpotik ireki nien (kexa)
- **Ba sentitzen dut (damua).**

3.3. A ze biharamuna!

Abiapuntu modura, eman ikasleei bezperan parranda egindako norbaiten eta parranda nozitu duen bizilagunaren arteko elkarriketa bat. Elkarriketa zein egoerak (zarata handia sortu dugu) eragin duen ere adierazi. Elkarriketan azaltzen da zer gertatu den, eta zer kalte egin duten parrandazaleek, eta hauen erreakzioa bizilagunaren kexen aurrean. (ikus adibidea).

👤🗣️ Adibidearen antzera haxe eginarazi: Kexa sortu duen egoera aukeratu eta landu elkarriketa zure ikaskidearekin. Elkarriketa osatzen laguntzeko hiru galdera dituzte makulu gisara: Zer egin duzu? Zer hondatu duzue? Zer gertatu da?

3.4. Puskatutako edo zikindutako gauzen zerrenda.

🗣️🔗 Ikasle-bikoteak kexa sortu duen egoeraren inguruko solasaldia kontatzen ari diren bitartean, (zer gertatu den, zer egin eta hondatu duten) entzuten dauden ikaskideak zerrenda osatzen ariko dira

puskatu edo zikindu diren gauzekin (ikus 3.4). Ariketa honen bidez entzumena elkarreraginean lantzeaz gain, gaiari buruzko hiztegiak jabetzeko aukera izango du ikasleak.

MATERIAL OSAGARRIA

- Bagoaz saileko [A1E12](#) audioak eskuartean duzun honen antzeko helburua du, eta han ere harridurazko perpausak eta lantzen dira.
- Ajea edo [biharamuna](#). Hiztegia lantzeko sekuentzia.

TRANSKRIPZIOA

JOSU.— Eta, besteek ez dute jaiki behar, ala?

AMAIA.— Utziezu lo egiten. Hurrengoan haiek txukundu beharko dute etxea.

JOSU.— Ez ezazu hain altu hitz egin, mesedez.

AMAIA.— Ez dut ozen hitz egin. Nik ere sekulako buruko mina daukat.

JOSU.— Garbitu dut komuna. A zer txerrikeria!

AMAIA.— Bai, komun bakarra eta 25 bat lagun... Tabernetakoak bezala egongo zen.

JOSU.— Okerrago! Orain zaborra jaistera noa. Hiru poltsa handi! Botila hauek denak gureak al ziren?

AMAIA.— Ez, ez, jendeak ere ekarri zituen.

JOSU.— Eskerrak! Pixka batean geratuko naiz behean, haizea hartzen.

AMAIA.— Bitartean, hemengoak bukatu eta gosaria prestatuko dut. Arrautza frijituak patatekin?

JOSU.— Zer nahi duzu?, botaka egitea? Aio.

AMAIA.— Agur.

ETENA

JOSU.— Kaka zaharra! Igogailu madarikatua! Zer ote du orain?

AUZOKOA.— Kaixo. Ondo pasatu zenuten atzo, ezta?

JOSU.— Bai, oso ondo. Geroztik ez genuen zaratarik atera, ezta?

AUZOKOA.— Ez zera! Gau osoan ez dugu lorik egin.

JOSU.— Sentitzen dut.

AUZOKOA.— Eta zure lagunek igogailua hondatu zuten.

JOSU.— A bai?, seguru?

AUZOKOA.— Seguru? Badakizu igogailua oso txikia dela, eta lau lagun bakarrik sartzen direla. Ba hamar sartu ziren!

JOSU.— Ez da posible!

AUZOKOA.— Ez, ez da posible, baina sartu ziren, eta halaxe geratu zen igogailua: ez gora eta ez behera.

JOSU.— Nola dakizu hori dena?

AUZOKOA.— Ez zinen konturatu? Txirrina jo eta jo aritu ziren, eta kanpotik ireki nien.

JOSU.— Ba sentitzen dut.

AUZOKOA.— Sentitu? Ederki sentituko duzue, bai, konponketa zuek ordainduko duzue eta.

JOSU.— Ados. Eta orain nola jaitsiko ditut hiru poltsa hauek?

AUZOKOA.— Eskaileretatik. Baina orain ez, ilunabarrean, orain ezin da eta zaborra atera.

JOSU.— Hori kolpea! A ze buruko mina!

